

TMMOB

8. ENERJİ SEMPOZYUMU

SONUÇ BİLDİRGESİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) adına, Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından düzenlenen TMMOB 8. Enerji Sempozyumu 17-19 Kasım 2011 tarihlerinde İstanbul Kültür Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir. Küresel Enerji Politikaları ve Türkiye başlığıyla toplanan sempozyum bu yıl ilk defa uluslararası katılımı olarak yapılmıştır.

Uluslararası enerji politikalarını; bölgesel, ekonomik, jeopolitik, stratejik ve kamusal açılardan değerlendirmek ve Türkiye'deki gelişmeleri de bu gözle irdelemek sempozyumun temel amacı olarak belirlenmiştir. Sempozyumda Türkiye, ABD, İngiltere, İskoçya, Fransa, Rusya, Avustralya, Kuveyt, Filistin, Ürdün ve Japonya olmak üzere on bir farklı ülkeden kırk iki bildiri sunulmuş, on bir oturum ve üç panel gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma üç günde 814 kişi katılmış ayrıca internet üzerinden ise toplam 2.551 kişi sempozyumu canlı olarak izleme imkânı bulmuştur.

Sempozyumda;

- *Küresel Enerji Politikaları ve Türkiye
- *Dünya Enerji Görünümü
- *Dünyada ve Türkiye'de Enerji Özelleştirmeleri
- *Ekonomide Küresel-Bölgesel Gelişmeler ve Enerji Politikalarına Etkileri
- *Yenilenebilir Enerji Kaynakları
- *Fosil Kaynaklar: Jeopolitik ve Teknolojik Gelişmeler
- *Nükleer Enerji
- *Enerji Verimliliği
- *Ekososyalist Hareket
- *Türkiye'de HES Tartışmaları ve Toplumsal Boyut temel tartışma konuları olarak belirlenmiştir.

TMMOB 8. Enerji Sempozyumu, 2008 yılı sonunda ortaya çıkan küresel ekonomik krizin, Ortadoğu'da "Arap Baharı" olarak ifade edilen değişimlerin ve Fukushima felaketinin etkilerinin sürdüğü bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Tüm bunları içeren küresel ve bölgesel gelişmelerin enerji politikalarına etkileri, yurt içi ve yurt dışından konusunda uzman katılımcılarla tartışılmıştır.

Başta petrol ve gaz rezervleri olmak üzere enerji kaynaklarına doğrudan

ulaşmak, bu kaynakların aktarılacağı enerji yollarının planlamasını yapmak ve denetimini sağlamak küresel sermayenin enerji politikalarını belirleyen unsurlar olarak görünmektedir. Uluslararası sermaye sürdürülebilir kalkınma söylemi altında, dünya genelinde enerji üretim ve tüketimini belirlemekte kendi çıkarları doğrultusunda kaynak paylaşımına şekil vermektedir. Henry Kissinger'in "Petrolü denetlerseniz devletleri, gıdayı denetlerseniz halkları denetlersiniz" sözünün haklılığı bugünkü paylaşım için yeniden şekillenen dünyada görülmektedir.

Filistin Su Enstitüsü Müdürü Saleh Rabi'nin sempozyumda ifade ettiği şu sözlerde, küresel sermayenin müdahale biçimlerinden birinin örneğini görmekteyiz: "Eğer suyu kontrol ederseniz devleti ve halkı hep birlikte kontrol edersiniz. İsrail'in Filistin'e yaptığı da budur. Golan tepeleri suya sahip olmak için işgal edilmiştir. Batı Şeria ve Gazze işgalinin ardından ilk emir olarak bütün su kaynakları İsrail'in komutasına geçmiştir ve Filistinlilerin küçük bir kuyu açmalarına dahi izin verilmemektedir. Her Filistinlinin 40 metreküp su hakkı varken, her İsraillinin 400 metreküp su hakkı var. Bunun çocuklar üzerinde olumsuz etkileri var. Bu durum uluslararası hukuka aykırıdır".

Küresel ekonomik kriz, başta ABD olmak üzere pek çok ülkede, yapılmış olan 1980'lerde başlayan özelleştirme furiasının gelirlerini kat kat aşan kamu kaynağı kullanımına yol açmıştır. Kriz, enerji sektöründe büyük bir sarsıntı yaratmış; ham petrol fiyatları yükselmiş, enerji yatırımları daralmış ve enerji tüketimi azalmıştır. Dünyada ve Türkiye'de Enerji Özelleştirmeleri oturumunda yer alan Prof. Steve Thomas sektördeki etkileri şu sözlerle ifade etmiştir: "Tüm dünyada enerji özelleştirmeleri çalışmıyor. Özellikle küçük tüketiciler için perakende piyasaların kötü gittiğini, uluslararası yatırımcıların piyasadan çekildiğini ve yakın dönemde geri dönemeyeceklerini görüyoruz." İlginçtir ki, dünyadaki birçok ülke, enerjideki stratejik kurumlarını kamu kontrolüne alırken, Türkiye'de ise özelleştirme uygulamaları devam etmektedir.

Özelleştirme süreci enerjide bağımlılığın ve enerji güvenliğindeki zayıflamanın temel nedenidir. Pahalılaştırmanın yanı sıra tekelleşmeye yol açmakta, dışa bağımlılığı artırmaktadır. Sorun özelleştirme kendisiyken, çözüm daha fazla özelleştirme değil, kamusal planlama olmalıdır.